

SVENSKA DAGBLADET

Torsdag 13 september 2012

svd.se

Längtan i exil blir en fullträff

MÅLERI, SKULPTUR

Enrique Martínez Celaya:

Roadhome

Galleri Andersson/Sandström,

Hudiksvallsgatan 6

T O M 7 OKTOBER

Galleri Andersson/Sandström expanderar. Säsongen startar inya, delvis ombyggda lokaler (gamla Brändström & Stene) med presentationen av kubansk-amerikanske konstnären Enrique Martínez Celaya. Det är hans första utställning i Sverige – och en fullträff.

Martínez Celaya föddes på Kuba 1964 och var bara ett barn när familjen tvingades i landsflykt 1972. Vägen ledde först till Spanien. Efter en period i Puerto Rico bor Martínez Celaya idag i Miami.

Exil, både i konkret och existentiell mening, ligger också som ett finmaskigt raster för hans skapande. Detta samtalade han om med Theodor Kallifatides, aktuell med den visdoms- och humorgrnistrande romanen "Brev till min dotter", när de möttes på ABF en sensommarkväll.

Exilens förbannelse är inte bara längtan till den lilla plätt på jordklotet, där man råkat bli född. Det är även längtan efter den tid, som man inte kan få tillbaka. Kanske just därför är det ofta ett ensamt barn, en liten pojke som ibland får sin broders sällskap, som vandrar genom Martínez Celayas ödsliga landskap.

Landsflykten innebär både att lämna en plats och att överge en tidsperiod, menar han. I utställningskatalogen citerar han filosofen Julia Kristeva: "Det förlorade paradiset är det förflutnas hägring som aldrig kan återfås." Det

Enrique Martínez Celaya, "The voiceless," 2012. Olja och vax på duk.

förlorade hemmet är en förlorad tid, instämmer han med henne.

Martínez Celaya fastnar dock aldrig i det sentimentala. Hans konstsyn är djupt intellektuell och genomsyrad av både fi losofi ska och litterära referenser. De tynger aldrig hans bildspråk. Harry Martinson och Søren Kierkegaard fi nns bland dem som konstnären återkommer till. Martínez Celayas egna texter är som upplysta stigar till konst och skapande, både hans eget och andras.

Hans målningar växer fram under en långsam process. I den till synes kompakta bakgrundssvärten upptäcker blicken de former som mörkret successivt har slukat.

Dukens vithet lyser vid verkens ojämna kanter. Tillsammans med färgstänkenhär och var påminner den om att det inte är någon verklighetsimitation utan måleriet det handlar om. En hemlängtan skriven med pensel.

En av utställningens fi naste och gåtfullaste verk är bronsskulpturen "The fight for air". En manstorso genomborras av kvistar som går genom bröstkorgen och sticker ut från ryggen som spröda vingar.

På mannens axlar sitter en liten hare, en elefant och ett lejon. De små djurfi gurerna är välmodellerade i motsats till gestaltens otydliga anletsdrag. Det är som när vi ur minnet försöker framkalla ett kärt ansikte som tiden obarmhärtigt suddar ut medan andra ovidkommande bilder tränger sig på med en irriterande skärpa. Så känns det att kämpa för att fortsätta minnas.

JOANNA PERSMAN

kultur@svd.se

